

MICKIE KÅSERAR & TYCKER TILL...

Här får du ta del av såväl professionellt tyckande som högst personliga funderingar. Låt dig förvånas, irriteras eller bara roas. **Mickie Gustafson** är legitimerad humanpsykolog. Hon har arbetat med hund-ägarutbildning i drygt 35 år och driver utbildningsföretaget Karisma, www.karisma-utbildning.se.
OBS! Eventuella personer eller hundar på bild har inget samband med artikelnehållet.

FÅR SNÄLLA MÄNNISKOR SNÄLLA HUNDAR?

Många gånger har jag mött människor med "fel" ras. Alltså en ras som de egentligen inte "borde" lyckas hantera, men de har ändå rätt ut det på något förunderligt vis. Detta har skett så pass ofta att det knappast alltid kan ha med slumpen att göra.

Kanske ligger det, när allt kommer omkring, något i uttrycket "sådan herre, sådan hund", eller lite moderniserat eller emanciperat uttryckt "sådan matte, sådan hund".

Det händer då och då att jag stöter på hundar som är mjukare, vänligare eller snällare än vad man kanske kan förvänta sig av just den rasen.

Nästan varje gång är det frestande nära att tänka: "Viken tur att just den här hundägaren, som är så snäll och vänlig, nästan lite undfallande, fick just en sådan vänlig individ". (Just med tanke på hur svårhanterliga och envisa hundar tillhörande den rasen ibland kan vara.)

Omvänt kan det vara precis lika frestande att, när jag möter en ovanligt "tuff", svårhanterlig och envis" hund (som egentligen tillhör en mjukare ras) att tänka "vilken tur att det är en hundägare med mycket pondus och vilja" som fick just den här individen.

Men det behöver alltså inte alls alltid ha med slumpen att göra. Vi formar våra hundar mycket mer än vad vi kanske förstår - eller ens vill förstå.

Makt föder makt

I humansammanhang, alltså när det gäller mänskligt beteende, är det ett välkänt faktum att makt föder makt. Vi utövar helt en-

kelt det vi har lärt oss och det vi själva har blivit utsatta för. Blir man tufft behandlad, behandlar man andra på liknande sätt.

Det behöver inte innebära att man i grunden är "tuff", möjligen kanske "tilltufsad". Det hindrar naturligtvis inte heller att man någon gång i livet möjligen gör en intellektuell och känslomässig bedömning av att man inte längre vill agera på det sättet och så försöker man förändra sig själv. Och att förändras är en långvarig, ibland smärtsam och definitivt ingen lätt process och resultaten kan variera.

Hundar kan knappast (vad vi vet) göra en sådan intellektuell bedömning. De lever här och nu och gör det de har lärt sig att göra. Tills de eventuellt lär sig något annat.

Får dominant människor dominant hundar?

Hundar som blir tufft behandlade, som exempelvis utsätts för mycket dominans eller auktoritär styrning (hårt ledarskap) blir ofta själva ganska "hårdhudade" och "tuffa". En del blir till och med aggressiva, men riktar sällan den aggressionen mot den som utövar

dominansen (även där är hundar och människor lika).

Rent generellt verkar det alltså som att en hund som ofta utsätts för olika former av makt - dominans, bestraffning, krav etcetera - vanligtvis blir en hund som tolkas som tuff och svårhanterlig.

Detta kan vara särskilt viktigt att tänka på under unghundsperioden, då många hundar blir lite mer svårhanterliga och utlevande.

Då ligger det nära till hands att kraven ökar och i takt med att hunden blir alltmer självständig ökar kanske bestraffningar, krav, dominans etcetera. Det är lätt att hamna i en ond cirkel och därmed själv skapa en "hårdhudad" och "tuff" hund.

Snällhet lönar sig

Oscar Wilde lär ha sagt att det bästa sättet att göra barn snälla är att göra dem lyckliga. Kanske gäller samma sak för våra hundar; om vi gör dem lyckliga - genom att exempelvis vara snälla, så blir de också snälla.

Men nu kan förstås vän av ordning börja tala om bortskämdhet och curling etcetera, och då vill jag genast inflika att jag med snällhet inte menar att vara undflyende eller konflikträdd.

Men det kan kanske vara så att snälla människor har större chans att få snälla hundar, även om det säkerligen inte alltid är så.

Det betyder inte att rasgenskaper eller hundars medfödda anlag inte gör sig gällande. Men snäll och vänlig behandling verkar inte, som man kanske lätt skulle kunna tro, göra svårhanterliga hundar mer svårhanterliga.

Snarare verkar det ta udden av eller tona ned deras eventuella "motsstånd" så att de blir mer samarbetsvilliga och lyhörda. (Och snällhet står inte i motsats till att våga ta en konflikt eller att våga stå för det man sagt. Att vara snäll kan också vara att, när det behövs, vara tydlig.)

Men snällhet är kanske när allt kommer omkring fortfarande ett gångbart koncept, även när det gäller hundhållning. ♦